

ZAVJESA NA KRAJU 58. FESTIVALA

Zbogom m

Napisao Boris VINCEK
 Snimio Manuel ANGELINI

Filmski djelatnici s nestrpljenjem su iščekivali današnji dan - zadnji dan 58. festivala igranog filma u Puli - a razlog je jednostavan: točno u podne u festivalskom centru u Circolu objavit će se imena dobitnika Zlatnih Arena. Kao i svake godine, netko će se razočarati, a netko ugodno iznenaditi i pripremiti večernju toaletu za primopredaju nagrade u Areni. Festival danas zatvara svoja vrata pa je sasvim prigodno prisjetiti se kakav je bio.

Sve je počelo mirno i bez pompe - pulski Kaštel bio je tradicionalno ispunjen do zadnjeg mjesta, a prva večernja projekcija 58. festivala igranog filma u Puli publici željno dobrog evropskog filma ponudila je "Trofejnu ženu" Françoisa Ozona. Bio je to tek prvi film od rekordnih 177 koliko ih je tijekom festivalskih dana prikazano na Kaštelu, u kinu Valli, u Areni, na Portarati i posredstvom putujućeg Solarnog kina. Ovogodišnji festival mogli bi proglasiti festivalom rekorda - nikad toliko filmova nije bilo u svim programskim sekcijama festivala, od Međunarodnog programa Europolis-Meridijani preko nacionalnog programa, sve do Popularne Pulice, dječjih matineja i programa kratkometražnih filmova.

Hoće li i po posjećenosti festival prijeći lanjsku rekordnu brojku od 77.558 gledatelja, zasad je teško reći, ali sudeći po gužvama na projekcijama, ni taj rekord nije siguran.

Manje zvijezda - više filmova

Naime, nije bilo projekcije (u kinu ujutro i popodne, na Kaštelu i Areni navečer) na kojoj gotovo sva mjesta nisu bila popunjena, a za popularnije naslove oni koji su kasnili nisu imali drugog izbora nego sjesti na pod. Nove stolice na Kaštelu isprobali su samo oni koji bi na filmove pohitali debelo ranije, a stepenice u kinu Valli ugostile su ljubitelje Larsa von Triera na obje projekcije njegove "Melankolije". Iako to možda nije potrebno ni napisati, najviše je publike u Areni bilo zbog zadnje avanture svima dragog čarobnjaka iz Hogwartsa - "Harry Potter i darovi smrti: drugi dio". Na prodajnim mjestima festivala već je u popodnevnim satima osvanuo natpis - RASPRODANO, a bilo je gotovo tužno vidjeti mlađariju koja se okupila iza Arene i zavidno gledala svakoga koji ima akreditaciju.

Službeni stav uprave festivala je manje zvijezda - više filmova. Crvenim tepihom, koji je zbog partnera i glavnog sponzora festivala roza boje, ove je godine kročila samo jedna istinska zvijezda, američki

Festival se okreće djeci

Publika je ove godine ipak dobila jednu novinu - projekcije putem digitalnog projektora u kinu Valli i u Areni. Bistrija slika i jasniji zvuk trebali bi biti rezultati skoka s analognog na digitalno, no taj tehnološki napredak nije usvojen zbog želje, već zbog puke potrebe. Naime, svi filmovi koji se prikazuju u glavnoj sekciji Nacionalnog programa u Pulu su došli u digitalnom formatu

redatelj James Ivory. Njemu je na svečanosti otvaranja uručena Zlatna Arena za životni doprinos filmskoj umjetnosti, a iako se laicima čini da još jedna nagrada u nizu takvom velikanu ne znači puno, Ivory je u prepunoj Areni bio vidljivo uzbuđen.

Čudesna je stvar naći se u ovakvom prostoru gdje su se nekada robovi borili međusobno za svoj život i primiti nagradu za svoje životno djelo. Hvala vam što ste mi dali priliku da održim govor iz središta ove drevne Arene jer to bi trebao biti san svakog redatelja, kazao je Ivory.

Okretanje publici

Što je novoga 58. izdanje festivala donijelo Puljanima i njihovima gostima? Odgovor na to pitanje nije lako

dati jer istinskih, pravih novosti nije bilo. Otkad je na čelo Javne ustanove Pula Film Festival prije pet godina došla Zdenka Višković Vukić festival je doživio pravu malu renesansu. Obnovljeno je jedino pulsko kino - Zagreb - koje je zbog potrage za kakvom-takvom tradicijom prekršteno u kino Valli, a publika se nakon katastrofalnih 90-ih ponovo počela vraćati na projekcije.

Novosti su se nizale iz godine u godinu, a najveća osjetna promjena bila je okretanje publici. Fascinantan je i hvalevrijedan podatak da su sve projekcije osim onih u Areni besplatne, a cijena ulaznice za dva cjelovečernja filma u amfiteatru niža je i od "normalne" cijene ulaznica za "normalnu" kinoprojekciju. Izdavanje propusnica "Prijatelj festiva-

Ah, taj Potter!

IGRANOG FILMA U PULI

oja 35-ico!

Susret generacija – veteran Radić i debitantica Škorić

Kaštel je nezaobilazan...

... kao i kino Valli

Circolo je pun samo kad je glazba

Ivori i Josipović prije otvaranja

la" srednjoškolicima, studentima i umirovljenicima (koja se tek od ove godine naplaćuje simboličnih deset kuna) još je jedan potez kojim je festival tražio i dobio sve brojniju publiku.

No, publika je ove godine ipak dobila jednu novinu - projekcije putem digitalnog projektora u kinu Valli i u Areni. Bistrija slika i jasniji zvuk trebali bi biti rezultati skoka s analognog na digitalno, no taj tehnološki napredak nije usvojen zbog želje, već zbog puke potrebe. Naime, svi filmovi koji se prikazuju u glavnoj sekciji Nacionalnog programa u Pulu su došli u digitalnom formatu. Projektori u Areni i kinu Valli takve filmove koji nisu prebačeni na 35-milimetarsku traku nisu bili u stanju prikazivati.

Filmski kritičari zbog te su se novine podijelili u dva tabora - apokaliptičari i integrirani - po modelu koji je još 1964. godine postavio Umberto Eco. Po prvima nestanak trake je ujedno i nestanak filma, dok je po drugima digitalizacija neizbježan proces koji je u svijetu već uzeo maha i kojem se jednostavno ne možemo oduprijeti.

Snimanje i prikazivanje filma u digitalnom formatu uvelike smanjuje troškove produkcije i postprodukcije, što je za male i siromašne kinematografije poput one hrvatske veliko olakšanje. S druge strane to će značiti i sve veću domaću produkciju za koju se samo optimisti mogu nadati da će biti i kvalitetna, a ako se nastavi praksa da se na festivalu prikazuje svaki film zgotovljen u Hrvatskoj od Pule do Pule, pravo je pitanje na koliko će se dana festival morati produžiti a da se nikoga ne izostavi ili, nedajbože, naljuti.

Pula im prirasla srcu
 Glumci, producenti, kritičari, redatelji i ostali filmski djelatnici s kojima smo tijekom festivalskih dana razgovarali puni su hvale za pulsku filmsku feštu. Paul Bradley, producent kuće Merchant-Ivory već drugu godinu zaredom dolazi u Pulu, a ove je godine član ocjenjivačkog suda Međunarodnog programa Europolis-Meridijani.

Bez pikanterija i glamura

Predsjednik ocjenjivačkog suda Nacionalnog programa, Zivorad Tomić također hvali festival. - Stjecajem okolnosti zadnji sam putu u Pulu bio 1989. godine. Ganuo me ponovni dolazak na festival - organizacija je fantastična, a isto tako i atmosfera. Da skratimo - oduševljen sam, kazao je Tomić.

Glumica Nataša Janjić, koju pamtimo iz puno filmova i kojoj je publika prije nekoliko godina pljeskala zbog glavne uloge u "Kenjcu" Antonija Nuića, kaže da je uvijek lijepo vratiti se na festival. - Divna je to atmosfera koja se događa oko filmova. Ove godine je velika gužva, ali to je zbog toga što ima jako puno filmova, kazala je ona.

Komunisto" i odgovorno tvrdim da bi jedan igrani film o Josipu Brozu Titu bio svjetski hit. Ne znam hoću li ga možda ja raditi, ali sam siguran da će netko od tog bogatog materijala napraviti spektakl, kazao je Bradley.

Talijanski filmolog Paolo Minuto, također član međunarodnog žirija, fasciniran je ustrojem i funkcioniranjem takozvanih nezavisnih i art-kina u Hrvatskoj.

- Posao koji obavljate u vašim kinima je moguće samo pohvaliti. Mislim da je taj sistem umrežavanja kina važan za kinematografiju, i to je najbolji model putem kojeg umjetnički filmovi mogu doći do gledatelja, jer o izboru filmova koji se nude u privatnim kinima i multipleksima ne moram vam ni pričati, kazao je Minuto.

Redatelj Goran Dević, pulskoj publici poznat po režiji filma "Crnci" koju potpisuje zajedno s Zvonimирom Jurićem, pulski festival doživljava na osobnom planu.

- Kada sam još kao klinac zaključio da se želim baviti filmom, Pula je bilo mjesto na koje sam gledao sa strahopoštovanjem. Ne mogu vam reći koliko je za mene ogromna važnost Festivala igranog filma u Puli, zaključio je Dević.

U Areni se sjedilo bilo gdje

Ono malo vatrometa

Oduševljenju festivalom i atmosferom pogodovali su i bogati popratni programi, a pravi razlog za feštu bili su uvijek dobro posjećeni koncerti u Circolo. No, festivalski centar bio je pun samo kada se nudio program, a za razliku davnih vremena kada je terasa hotela Rivijera bila poprište svakodnevnih raskalašenih filmskih zabava, mlada generacija glumaca tu praksu, izgleda, ne poznaje. Novinari nešto žučih tjednika muku muče da iskopaju neku pikanteriju

ili pronadu dašak glamura, no ako je nekoć bilo dovoljno samo skoknut do Zlatnih stijena i pronaci razodjevene glumce, danas se to pretvara u nemoguću misiju.

Glamura nema iz jednostavnog razloga što on ne može postojati ako ga netko ne izmisli. I njemu treba redatelj, scenarist, scenografija i dobra rasvjeta - dokle god se tako nešto ne organizira, laku noć, djeco...

A vatromet? Pa nećemo valjda ponovo o vatrometu...